

Spørgsmaal til Genstand for et mere indgaaende Studium, har opstillet som de Resultater, hvortil han i sin Tid var kommen. Det var omtrent for en 15 Aar siden, i Slutningen af 70'erne; da udtalte han den Formening, at de direkte Skatter faldt forholdsviis meget ligeligt paa de forskellige Samfundsklasser, men at der var nogen Fare for, at Balancen vilde forskyde sig til Ugunst for Byerne, en Betyrning, som det imidlertid har vist sig, i Virkeligheden burde have gaaet til den modsatte Side. Han mente dernæst, at det kunde paavises, og jeg tror ogsaa, at senere Undersøgelser bekræfte dette Resultat, at de indirekte Skatter bæres ikke ringere Omfang af Bybefolkningen end af Landbefolkningen, og at dette særlig gælder den Del af Tolden, som kan betegnes med Ordet Beskyttelse. Jeg tror, det har vist sig, at der stattes fuldt saa meget af Bybefolkningen til den toldbeskyttede Industri som af Landbefolkningen. Den ærede Taler nævnte, at Bybefolkningen forholder sig til Landbefolkningen som 1 til 2, at den udgør en Tredjedel af den hele Befolkning. Sa, det er ganske sandt, naar vi tage Bybefolkningen i en lidt udvidet Betydning, og naar vi dertil henregne de saakaldte Handelspladser og Kjøbenhavns nærmere Omegn. Men det maa erindres, at paa den Maade kunne vi ikke gennemføre Delingen for de direkte Statters Bedkommende; thi der ere disse Bestanddele af Bybefolkningen henregnede til Landet. Bygningsafgift paa Landet svares af Frederiksberg, Sundbyerne o. s. v., og altsaa er Delingen ikke fuldt saa simpel, som den ved første Øjeblik ser ud til. Jeg tror derfor, at de Tal, som den ærede Taler nævnte, stille Forholdet lidt for gunstigt for Bybefolkningen, og at der i Virkeligheden ikke er saa stor Forskel mellem, hvad den bærer, og hvad den burde bære, som de Tal tydede paa, som det ærede Medlem fremsførte. Imidlertid tillægger jeg dette noget mindre Betydning; thi det er for mig blot som et Bidrag til Illustration af Forholdene, at jeg nævner det. Den ærede Taler mente jo, saa vidt jeg kunde stønne, hvad jeg for mit Bedkommende ogsaa mener, at Opgaven ikke saa let kan blive den, at omlægge de gamle bestaaende Skatter, hvad der altid vil vise sig at være forbundet med overordentlig stor Vanskelighed, som den, at raade Bod

paa den voksende Ulighed i Skatternes Bæft og i den tilkommende Bestatning særlig paa det kommunale Omraade. Som alt nævnt, kan der da her blive Tale baade om en Forandring af Skatteprincipperne og om en direkte Bøttelse ved, at Statskassen overtager nogle af Byrderne. Men jeg vender tilbage til, hvad jeg for bemærkede, at jeg tror, at man i saa Tilfælde maa være betænkt paa at skaffe Statskassen Midler dertil. Det er da ogsaa bekendt nok, at der paa selve Agrarindustrien har været peget paa Brændevinsstatten som et Middel til at skaffe de fornødne Midler til at hjælpe Landbruget, et Spørgsmaal, som jeg for øvrigt ikke finder nogen Anledning til at komme nærmere ind paa.

Jeg skal kun yderligere paavise et Punkt, nemlig at man jo ikke vel kan blive staaende ved Betragtninger af den egentlige Balances mulige Indtægter og Udgifter, men at man ogsaa maa tage Hensyn til, at den tidligere saa rigelige Kassebeholdning nu er bleven overmaade slunken. Jeg ved meget vel, at man her i Salen dømmer meget forskelligt om de Greb, som saaledes ere gjorte i Kassebeholdningen. Disse Spørgsmaal tror jeg, vi kunne se bort fra og blot se hen til Kassebeholdningens nuværende Størrelse. Jeg har ved tidligere Lejligheder udtalt, at efter min Mening bør en Kassebeholdning af omtrent 20 Mill. være det mindste, man kan nøjes med til en forsvarlig Statshusholdning. Vi ere nu i Virkeligheden komne ned til en Kassebeholdning af mellem 15—16 Mill., af disse 15—16 ere de 5 Mill. efter min Mening ret problematiske; thi det er vort Tilgodehavende i Bestindien og paa Island. Det sidste turde der vel være mere Haab om; at se igen, men ganske sikkert ikke inden kort Tid. Den virkelige Kassebeholdning bliver da, naar man ser bort herfra, kun mellem 10 og 11 Mill. Og da det viser sig, at der altid maa være som kontant Beholdning i de forskellige Kasser, ikke blot i Finanshovedkassen, men ogsaa i de forskellige lokale Finanskasser, et Beløb af mellem 6 og 7 Mill., saa spinder den virkelige disponible Kassebeholdning ind til omtrent 4—5 Mill., hvilket ogsaa er angivet i Anmærkningerne til Finansloven. Og selv disse 4—5 Mill. opløse sig ogsaa til Dels i Tilgodehavender, som ligeledes